

SCI-CONF.COM.UA

EUROPEAN CONGRESS OF SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS

**PROCEEDINGS OF II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 26-28, 2024**

**BARCELONA
2024**

EUROPEAN CONGRESS OF SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS

Proceedings of II International Scientific and Practical Conference

Barcelona, Spain

26-28 February 2024

Barcelona, Spain

2024

UDC 001.1

The 2nd International scientific and practical conference “European congress of scientific achievements” (February 26-28, 2024) Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2024. 435 p.

ISBN 978-84-15927-35-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // European congress of scientific achievements. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-european-congress-of-scientific-achievements-26-28-02-2024-barselona-ispaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: barca@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 Barca Academy Publishing ®

©2024 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Герасько Т. В.* 11
ВИДОВИЙ СКЛАД ПРИРОДНИХ ТРАВ У САДУ ОРГАНІЧНОЇ
ЧЕРЕШНІ
2. *Давидюк О. Г., Кобилінський Я. В., Барановський М. О.,
Пінчук Б. А.* 15
ЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІСОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ
ЛІСОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА
3. *Ліхушина Г. А., Бондарева О. Б., Скнипа Н. Л.* 18
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПЛИВУ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗАХОДІВ
НА ФОРМУВАННЯ ЗЕРНОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ПШЕНИЦІ
ОЗИМОЇ
4. *Піддубний С. В., Данилюк К. В., Гаращук Т. М., Крук Д. П.* 23
ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ НАСАДЖЕНЬ СОСНИ
ЗВИЧАЙНОЇ В СУБОРАХ
5. *Світельський М. М., Іщук О. В., Ковальчук І. І., Матковська С. І.,
Слюсар М. В.* 26
ВПЛИВ ЗМІНИ ВМІСТУ СПОЛУК КАЛЬЦІЮ І ФОСФОРУ У
ВОДІ НА СТАН ІХТІОФАУНИ КОНТИНЕНТАЛЬНИХ ВОДОЙМ

MEDICAL SCIENCES

6. *Adilov K. Z., Rizayev Ja. A., Adilova S. T.* 30
SOLUBLE FORMS OF ADHESIVE MOLECULES IN SERUM AS
MARKERS OF ENDOTHELIAL DYSFUNCTION IN CHRONIC
ENDOTHELIAL DISEASE AS MARKERS OF ENDOTHELIAL
DYSFUNCTION IN CHRONIC GENERALIZED PERIODONTITIS
7. *Aliyeva Jamila Telman, Badalova Aytaj Tahir* 37
LIVER ENZYME DYSFUNCTION DEPENDING ON THE
COMPOSITION OF THE PERITONEAL EXUDATE
8. *Vorontsova L. L., Kovalenko V. A., Kozachuk O. S.* 40
THE INFLUENCE OF DIFFERENT TYPES OF ALCOHOL ON THE
CELLULAR LINK OF IMMUNITY IN INFERTILE MEN
9. *Алексєєнко Р. В., Рисована Л. М.* 46
РОЛЬ ПРОЗАПАЛЬНИХ ЦИТОКІНІВ ПРИ ПРОГРЕСУВАННІ
ДІАБЕТИЧНОЇ НЕФРОПАТІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНОЮ
НИРКОВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ
10. *Богомол К. В.* 53
РОЛЬ ЕФЕКТОРНИХ ПАТОГЕНЕТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ В
РОЗВИТКУ СИНДРОМУ ВОЛЬФА-ПАРКІНСОНА-УАЙТА ТА
ПОГЛЯД НА СУЧАСНІ МЕТОДИ ЙОГО ЛІКУВАННЯ

11. **Бондар С. П.** 58
ВПЛИВ ПОМИЛОК В НАДАННІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА ПОЛІ БОЮ НА РЕЗУЛЬТАТИ ВІДНОВНО-РЕКОНСТРУКТИВНОЇ ОРТОПЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛОМУ
12. **Візір М. О., Пономаренко О. В.** 62
РОЛЬ ВІТАМІНУ D В РОЗВИТКУ ПСОРІАЗУ
13. **Гаврюшов Д. М., Заболотна А. В., Калюжна В. М., Андрійчук Т. П.** 65
ІНФЕКЦІЙНО-ЗАПАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ: МЕТОДИ РАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОТИМІКРОБНОЇ ТА ПРОТИПРОТОЗОЙНОЇ ТЕРАПІЇ
14. **Гузоватий О. Ю.** 72
ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІЧНИХ УРАЖЕНЬ ЗОВНІШНІХ ШКІРНИХ ПОКРИВІВ ПРИ МІННО-ВИБУХОВИХ ТРАВМАХ В БОЙОВИХ УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ
15. **Коритнюк О. Я., Наумова М. І., Коритнюк Р. С., Давтян Л. Л., Дроздова А. О.** 76
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ЛІКАРСЬКОГО МОНІТОРИНГУ У ГЕРІАТРИЧНИХ ХВОРИХ
16. **Локота Є. Ю., Локота Ю. Є., Грицак М. Є., Вовчок Р. В., Данюк Д. Е.** 83
АНАЛІЗ МІКРОБНОГО СКЛАДУ ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ЗУБНУ ЕМАЛЬ
17. **Овдіюк І. С.** 85
ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ: НОВИЙ ПІДХІД ДО НЕЙРОПЛАСТИЧНОСТІ
18. **Остапенко К. А., Овчаренко К. В., Бобро Л. М.** 91
СКЛАДНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ЯК ФАКТОРИ ЗНИЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ СЕРЕД ПАЛІАТИВНИХ ПАЦІЄНТІВ ДОРΟΣЛОГО ТА ПОХИЛОГО ВІКУ
19. **Покришко О. В., Баланович І. О.** 99
МЕТОДИ ЛАБОРАТОРНОЇ ВЕРИФІКАЦІЇ НАЗАЛЬНОГО НОСІЙСТВА S. AUREUS
20. **Сафонова Н. О., Дейнеко М. О.** 102
ВПЛИВ АНЕСТЕЗІЇ НА ІМУННУ ВІДПОВІДЬ ТА РЕАКЦІЮ НА СТРЕС У ПАЦІЄНТІВ У ПЕРЕДОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ
21. **Цвігун Б. Б.** 106
ЕТИЧНІ МІРКУВАННЯ В ХІРУРГІЇ: ІНФОРМОВАНА ЗГОДА ТА ПРАВА ПАЦІЄНТІВ – МАЙБУТНЄ ЕТИЧНОЇ ХІРУРГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

PHARMACEUTICAL SCIENCES

22. *Колосков В. Ю., Векшин В. О., Гриценко Д. О., Корольова Д. О.* 112
ВПЛИВ НАНОПРЕПАРАТУ $GdVO_4Eu^{3+}$ НА СТАН
АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ ЖИВИХ ОРГАНІЗМІВ

CHEMICAL SCIENCES

23. *Ткач В. В., Торіна Н. В., Проконець Н. О., Васюк Л. О.* 119
КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В
БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ БОЛІВІЙСЬКОЇ
НАРОДНОЇ ПІСНІ

TECHNICAL SCIENCES

24. *Pohorielov D. I., Pohorielova T. O.* 123
DIGITAL TRANSFORMATION IN BUSINESS AND
MANAGEMENT: UTILIZING CLOUD TECHNOLOGIES, DATA
ANALYSIS, AND OTHER TOOLS
25. *Polyashenko S., Shushlyapin S., Haman S., Kobec M.* 127
INCREASING THE EFFICIENCY OF SMALL BIOREACTORS FOR
ANAEROBIC PROCESSING OF ORGANIC WASTE
26. *Zamikhovskiy L., Mohylin V., Motil Yu.* 134
USE OF DISCRIMINANT ANALYSIS FOR MONITORING THE
TECHNICAL CONDITION OF GAS TRANSFER UNITS
27. *Желновач І. О., Синжерян А. А., Гельдт С. В., Павленко С. М.,
Заводний О. О., Онищенко Ю. М.* 140
РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
КІБЕРБЕЗПЕКИ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В
УКРАЇНІ
28. *Лимар М. М., Стадник А. О.* 147
ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗРОБЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ НА
ПЛАТФОРМІ ANGULAR
29. *Молодцов Д. Е.* 149
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ
ХАРАКТЕРИСТИК МЕХАНІЧНИХ ТУРНІКЕТІВ
30. *Радчук І. Ю.* 154
АНАЛІЗ ТА ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА МЕТОДІВ ТЕСТУВАННЯ
БЕЗПЕКИ ВЕБ-ДОДАТКІВ
31. *Сторчай Н. С., Гусейнов О. А., Запорожець В. І.* 160
ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИЦІЙНИХ
В'ЯЖУЧИХ
32. *Супрунов В. Р.* 164
РОЗПІЗНАВАННЯ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ
МАШИННОГО НАВЧАННЯ

33. **Хапченко О. В.** 168
 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОТОТИПУ
 ТИФЛОТЕХНІЧНОЇ НАВИГАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НА ОСНОВІ
 СМАРТФОНУ
34. **Хапченко О. В.** 175
 ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМИ АУДІО-НАВИГАЦІЇ ДЛЯ ОСІБ З
 ВАДАМИ ЗОРУ З ВИКОРИСТАННЯМ СМАРТФОНУ
35. **Чайковський С. Ю.** 182
 МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ
 ЛАБОРАТОРНИХ ВИПРОБУВАНЬ: РОЗРОБЛЕННЯ ТА
 ВПРОВАДЖЕННЯ
36. **Юреско Т. А.** 186
 ІНТУМІСЦЕНТНЕ ПОКРИТТЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ ЕЛЕКТРИЧНИХ
 КАБЕЛІВ ПРИ ПОЖЕЖІ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

37. **Abbasova Samira Vaqif, Hasanova Ramida Saladdin, Alakbarova Nazrin Jeyhun** 192
 ABSOLUTE AND RELATIVE ERROR IN MATHEMATICS
38. **Аркатов Ю. М., Георгаліна О. Р., Сінявський О. В.** 199
 СХЕМА ШИФРУВАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄ ДЕРЕВА
 ТИПІВ МОНОТОННИХ БУЛЕВИХ ФУНКЦІЙ
39. **Калайда О. Ф.** 203
 МЕТОДИ ЧЕБІШОВА ЗНАХОДЖЕННЯ КРАТНИХ НУЛІВ ТА
 ПОЛЮСІВ СКАЛЯРНИХ ФУНКЦІЙ
40. **Мироненко О. В.** 205
 АНАЛІЗ ПОБУДОВИ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ
 ВІЙСЬКОВИХ СИТУАЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ
 ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ
41. **Солдатенко С. С.** 209
 ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ
 МАТЕМАТИКИ У ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ
 ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

GEOGRAPHICAL SCIENCES

42. **Daus M. E., Maistrenko I. Yu.** 215
 IMPACT OF THE WAR ON THE BLACK SEA
43. **Бубир Н. О., Серга Я. В.** 222
 СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РАЦІОНАЛЬНОГО
 ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ПЕТРИКІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
 ГРОМАДИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

44. *Буяневич І. В.* 227
BIOGEOMORPHOLOGICAL RESEARCH IN AQUATIC
SETTINGS: ENHANCING ACCESS WITH SMALL
PADDLECRAFT

ARCHITECTURE

45. *Еynullayeva Malahat, Murad Mir-zada* 231
FACTORS INFLUENCING THE FORMATION OF RESIDENTIAL
DEVELOPMENT IN THE CITY OF SUMGAYIT
46. *Гусейнова А. Р.* 238
АРХИТЕКТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ НАХЧЫВАНА XIV-XX ВЕКОВ

PEDAGOGICAL SCIENCES

47. *Єфименко Н. Р., Коростиленко Л. П., Дорогейко Л. І.,
Серажим С. М.* 240
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В
ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
48. *Захарська Г. П.* 244
ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ: СУТНІСТЬ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ
49. *Кохан Л. В.* 249
ВИКОРИСТАННЯ ПАМ'ЯТОК-АЛГОРИТМІВ ПІД ЧАС
ОПРАЦЮВАННЯ ЗМІСТУ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ У ПРОЦЕСІ
ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
50. *Крамаренко І. С.* 255
ЕФЕКТИВНЕ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ХІМІЇ ЗА
ДОПОМОГОЮ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
51. *Онкович Г. В., Молодиченко А., Орлова Є., Онкович А. Д.* 260
ВІКІДИДАКТИКА: МЕДИЦИНА У ВІКІПЕДІЇ
52. *Ткаченко О. М.* 272
ІГРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА
53. *Шинкарьова В. С.* 277
КЛЮЧОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ
РАМОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

54. *Гандзюк Л. М., Ульянов В. О.* 281
ВПЛИВ СТРЕСУ НА ФОРМУВАННЯ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ
55. *Гегельська К. В., Лісовенко А. Ф.* 285
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ
56. *Парашкевова С. С.* 291
ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ НА СНОВИДІННЯ: АНАЛІЗ
ІНТЕНСИВНОСТІ СНОВИДІНЬ ТА ЧАСТОТИ ЇХ
ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ

57. *Шмалей С. В., Самокіш В. І.* 296
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ
ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ART

58. *Kuznietsova T.* 301
THE PANTOMIME TODAY: THE SPECIFICS OF DIRECTING
AND THE APPLIED ASPECT OF STAGE PERFORMANCE
59. *Ілечко М. П.* 307
ТЕОРЕТИКО-МУЗИКОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ ДО ВИВЧЕННЯ
ФЕНОМЕНА СЮЇТНОСТІ ЯК САМОСТІЙНОЇ ЖАНРОВОЇ
ОДИНИЦІ
60. *Пайлодзе Н. О., Абесадзе Н. М., Лурсманашвили Л. Г.,
Квантидзе Г. Д.* 314
ВИДЫ И ОСОБЕННОСТИ ОРНАМЕНТА В ИЗДЕЛИЯХ ГОРНОЙ
АДЖАРИИ
61. *Трушевська А. В.* 321
ІНТУЇЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ СТУДЕНТА ТВОРЧОЇ
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

HISTORICAL SCIENCES

62. *Гордійчук В. В.* 325
ЗБЕРЕЖЕННЯ ДУХОВНОЇ СПАДЩИНИ ТА БЛАГОДІЙНА
ПІДТРИМКА КОРЕЦЬКОГО ЖІНОЧОГО МОНАСТІРЯ В КІНЦІ
XIX СТОЛІТТЯ

PHILOLOGICAL SCIENCES

63. *Паладьєва А. Ф., Кужель Р. В., Терезюк Н. Ф.* 330
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩИХ КОНЦЕПТІВ КРИЗЬ
ПРИЗМУ АНГЛІЙСЬКИХ ПРИСЛІВ'ІВ: МЕТАФОРИЧНИЙ
АСПЕКТ

ECONOMIC SCIENCES

64. *Lazarieva O., Mas A.* 344
LAND USE SYNERGETIC FEATURES
65. *Акулюшина М. О., Сарлачан Н. В., Іоргова Е. В., Абдулова Х. В.* 348
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПЛАНУВАННЯ В КОМЕРЦІЙНОМУ
БАНКУ
66. *Боденчук Л. Б., Баєва Т. Д., Тернова Ю., Сараїн В.* 355
ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА: ОЦІНКА ТА ШЛЯХИ
ОЗДОРОВЛЕННЯ
67. *Буреннікова Н. В.* 361
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ
РИЗИКІВ: СУТНІСТЬ, ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ

68.	<i>Воздвиженський В. В., Балацький О. В.</i>	369
	ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОСТІНДУСТРІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЯХ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	
69.	<i>Ганжала І. В., Шевченко Н. В., Терещенко Т. О.</i>	372
	СУЧАСНІ ТRENДИ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ	
70.	<i>Дем'янчук І. В.</i>	376
	ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ЯК ОСНОВА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
71.	<i>Заєць М. А., Боденчук С. В., Григор'єва Ю. С., Малай О. І.</i>	381
	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА	
72.	<i>Кисільова І. Ю., Фоменко С. С.</i>	387
	СУЧАСНИЙ СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	
73.	<i>Ліганенко І. В., Боденчук П. С., Москалюк В. І., Ябс А. А.</i>	392
	УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ	
74.	<i>Мірошніченко О. В., Приходько О. Ю., Бузіян І. І., Данилова Я. О.</i>	398
	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	
75.	<i>Прінци І. В.</i>	402
	СТАНОВЛЕННЯ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	
76.	<i>Прохорова М. Е., Лотарєв А. Г.</i>	409
	МІСЦЕ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ОБМІНІ	
77.	<i>Томашевська О. В., Савченко М. В.</i>	416
	ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ	
78.	<i>Юхименко М. С., Чала Т. Г.</i>	420
	ВАНІ СВІТ В УКРАЇНІ: АНАЛІТИКА НА МЕЗОРІВНІ	
LEGAL SCIENCES		
79.	<i>Крочак Є. І., Мельниченко М. В., Сьобко С. О.</i>	427
	ЧИ ПОТРІБЕН ОBOB'ЯЗКОВИЙ ТЕХНІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ?	
80.	<i>Новик Б. В.</i>	430
	ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	

ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА: ОЦІНКА ТА ШЛЯХИ ОЗДОРОВЛЕННЯ

Боденчук Лілія Борисівна,
кандидат економічних наук.,

Баєва Таїса Дмитрівна,
Викладач

Тернова Юлія,

Сараїн Володимир,
Студенти

Придунайська філія ПрАТ ВНЗ «МАУП»

Вступ. В умовах ринкових відносин роль аналізу фінансового стану підприємства є надзвичайно важливою. Це пояснюється тим, що підприємство набуває самостійності та бере на себе повну відповідальність за результати своєї виробничо-господарської діяльності перед своїми співвласниками, працівниками, банками та кредиторами.

При цьому діяльність кожного суб'єкта господарювання є предметом уваги великої групи суб'єктів (організацій та осіб) ринкових відносин, які зацікавлені в результатах його діяльності. Ці особи прагнуть об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства на основі наявної у них звітності та бухгалтерської інформації.

Характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної діяльності підприємства, зручністю їх конфігурації та ефективністю використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю. Головна мета фінансової діяльності - вирішити де, коли та як використовувати фінансові ресурси для ефективного розвитку виробництва та отримання максимального прибутку.

Метою роботи є розробка рекомендацій, вкладених у поліпшення фінансового становища організації з урахуванням результатів проведеного аналізу.

У сучасній економічній літературі фінансовий стан підприємств розглядається з різних позицій, але єдиного методологічного підходу його визначення не існує, що ускладнює побудову універсальних практичних методів аналізу.

Фінансовий стан підприємства - це економічна категорія, яка відображає стан капіталу в процесі кругообігу та здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку на певний момент часу.

Фінансовий стан підприємства характеризується складом і розміщенням коштів, структурою його фінансових ресурсів, швидкістю обороту капіталу, здатністю підприємств а вчасно і в повному обсязі погашати свої борги та іншими факторами.

Сутність діагностики фінансового стану підприємства як економічної категорії може бути визначена з урахуванням специфіки економічної діагностики як такої (бо діагностика фінансового стану вважається одним з напрямків економічної діагностики) [2, с. 115].

Фінансовий стан суб'єкта господарювання характеризує його фінансову конкурентоспроможність (тобто платоспроможність, кредитоспроможність), використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами.

Існує бухгалтерський підхід до визначення фінансового стану як сукупності показників у фінансовій звітності суб'єкта господарювання.

Фінансовий стан характеризується певною сукупністю показників, відображених у бухгалтерському балансі на певну дату як сальдо певного рахунку або ряду рахунків.

У найзагальнішому вигляді фінансовий стан організації характеризується розміщенням її коштів і змінами в її фінансових ресурсах (власних або позикових) на кінець періоду порівняно з початком періоду.

У процесі постачальницької, виробничої, збутової та фінансової діяльності відбувається безперервний процес кругообігу капіталу, зміни структури фінансових ресурсів та джерел їх формування, наявності а потреби у

фінансових ресурсах, формується фінансовий стан організації та його зовнішній прояв - платоспроможність.

Значний вплив має фінансова ситуація та фаза економічного циклу, в якій перебуває економіка країни. Під час кризи темпи продажів відстають від темпів виробництва. Інвестиції в запаси зменшуються, а продажі скорочуються ще більше.

Доходи всіх економічних агентів зменшуються, а розмір прибутку скорочується по відношенню до розміру економіки в цілому. Все це призводить до зниження ліквідності та платоспроможності підприємств. Під час кризи посилюється серія банкрутств.

Падіння платоспроможного попиту, характерне для кризи, призводить не лише до зростання неплатежів, але й до посилення конкуренції. Гостро та конкуренції є ще одним важливим зовнішнім фактором, що впливає на фінансовий стан підприємств.

Таким чином, фінансовий стан характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів і визначають важливість їх дії на підприємстві для виявлення резервів зміцнення фінансового стану.

На сьогодні розроблено низку методик аналізу фінансового стану підприємств. Розглянемо особливості різних методичних підходів до аналізу фінансового стану підприємства. Для цього проаналізуємо найпоширеніші методи аналізу фінансового стану.

Отже, використовуючи всі інформаційні джерела для доцільного аналізу фінансового стану, реально здійснити ряд підходів до удосконалення фінансового стану українського підприємства [3, с. 47].

Крім цих операцій, методик а надає можливість розрахувати на ступні фінансові коефіцієнти: рентабельності, операційної ефективності та ринкової стійкості.

Основні етапи методик аналізу фінансового стану підприємств наведено в таблиці 1:

Етапи проведення аналізу фінансового стану підприємства

№ п/п	Найменування етапу	Зміст етапу
1	Загальна оцінка фінансового стану та його вивчення за звітний період	- складання агрегованого балансу; - вертикальний та горизонтальний аналіз агрегованого балансу за статтями; - розрахунок фінансових коефіцієнтів; - деталізація змін за статтями активу та пасиву балансу.
2	Аналіз фінансової стійкості	- визначення надлишку (нестачі) джерел коштів на формування запасів і витрат; - визначення ступеня покриття необоротних активів джерелами коштів.
3	Аналіз ліквідності балансу, ділової активності та платоспроможності підприємства	Аналіз ліквідності балансу: - угруповання статей активів та пасивів; - зіставлення відповідних підсумків активів та пасивів; - визначення поточної та перспективної ліквідності балансу; - оцінка ступеня ліквідності. Аналіз ділової активності: - розрахунок коефіцієнтів оборотності різних груп активів; - порівняння їх з нормативними величинами та оцінка ділової активності. Аналіз платоспроможності.

Слід зазначити, що основною метою аналізу фінансового стану підприємств за цією методикою є ефективне управління фінансовим станом підприємства та оцінка фінансової стійкості ділових партнерів.

На разі більшість підприємств в Україні відчувають фінансові труднощі. Це пов'язано не тільки із загальною ситуацією в країні, але й зі слабким фінансовим менеджментом підприємств. Відсутність навичок правильної оцінки свого фінансового стану та аналізу фінансових наслідків прийнятих рішень поставила багато організацій на межу неплатоспроможності.

Зовнішньою ознакою неплатоспроможності є призупинення поточних платежів, якщо підприємство не забезпечує або навмисно не може забезпечити

виконання вимог кредитора протягом трьох місяців з дня настання строку їх виконання.

Неплатоспроможність виникає за відсутності постійної аналітичної роботи, спрямованої на виявлення та нейтралізацію прихованих негативних тенденцій. Як свідчить зарубіжний досвід, банкрутство можна спрогнозувати за 18 місяців – два роки до появи явних ознак. Банкрутство проходить латентну фазу, фазу фінансової нестійкості та фазу повного банкрутства.

На латентній стадії починається невидиме падіння «ціни» компанії через несприятливі події в середині та поза межами компанії. Приховану стадію банкрутства можна проаналізувати за допомогою так званої формули «вартості підприємства».

Зниження вартості підприємства означає або зниження прибутковості, або збільшення середньої вартості боргу. Зниження прибутковості може бути викликане різними внутрішніми та зовнішніми причинами. Багато внутрішніх причин можна визначити як зниження якості управлінських рішень. На стадії фінансової нестійкості починаються труднощі з готівкою з'являються деякі ранні ознаки банкрутства: різкі зміни в структурі балансу та звіту про фінансові результати.

На третьому етапі компанія не в змозі своєчасно сплачувати свої борги, і банкрутство стає юридично очевидним. Банкрутство проявляється як дисбаланс грошових потоків. Компанія може збанкрутувати або коли галузь зростає і переживає бум, або коли галузь сповільнюється і переживає депресію. У випадку швидкого зростання зростає конкуренція, а у випадку спаду темпи зростання знижуються.

У всіх випадках причиною неплатоспроможності є неправильна оцінка менеджментом компанії очікуваних темпів зростання компанії, що зумовлює необхідність завчасного пошуку додаткових, як правило, кредитних джерел фінансування.

Висновок. Найсерйознішою проблемою сьогодення є виникнення фінансової нестабільності в організаціях.

Під час фази фінансової нестабільності з'являються зовнішні ознаки кризи, що насувається. До них відносяться затримки платежів, порушення умов контрактів, проблеми з грошовими потоками, конфлікти в середині компанії і фінансові показники, які не відповідають стандарту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Семенова К. Д. Аналіз фінансового стану підприємств України та тенденцій розвитку. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021 №5-6 (282-283). URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/282-283/pdf/77-82.pdf>
2. Тараруєв Ю. О. Сутність та діагностика фінансового стану підприємства. Проблеми системного підходу в економіці. 2021 № 2(82). URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_82_2021_ukr/18.pdf
3. Ткаченко А. А., Подзігун Я. В., Кулик Ю. М. Удосконалення аналізу фінансового стану на українських підприємствах: проблеми та шляхи їх вирішення, Збірник наукових праць ЧДТУ. Випуск 57. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1646/1/7.pdf>